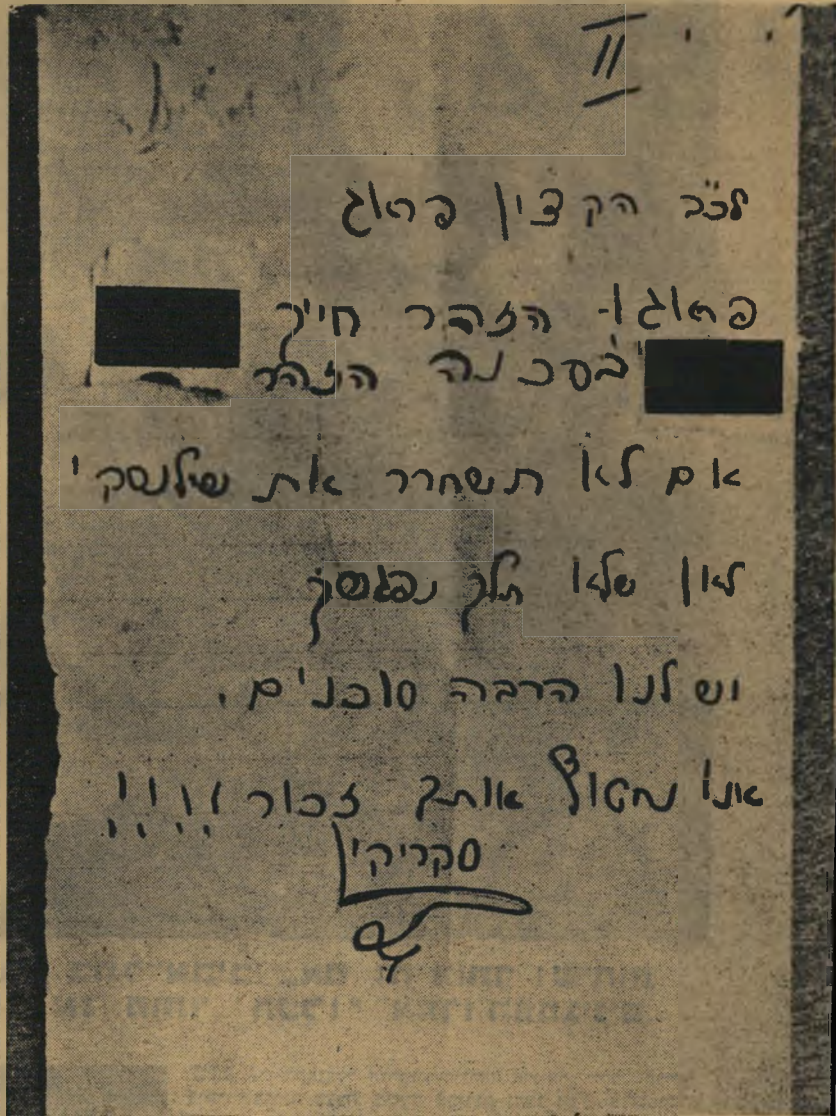

כיצד במשדר החוץ

סאת: אורי אבנרי

שהכותרת הראשונה התפוצצה בעתון. הוא שט על הים הרוגע שעה שהסערות השתוללו במדינה. כאשר ירד, ביום החמשי, מן האניה, יצטרך להחליט את אחת ההחלטות הקשות של חייו: מה תהיה ה' עמדה שיקבע לגבי המעשה?
ספירת-לחי וריח. מיד עם היודע הפרטים הראשונים על מאסר שילנסקי, התחרו ביניהם מנהיגי חרות בהכחשות. כבר למחרת היום פירסם חרות מאמר מידי יוחנן באר, ממלא-מקום יו"ר התנועה, בשם "פרובוקציה", בו טען, פחות או יותר, כי סוכני המשטרה הם שביצעו את המעשה. היתה זאת

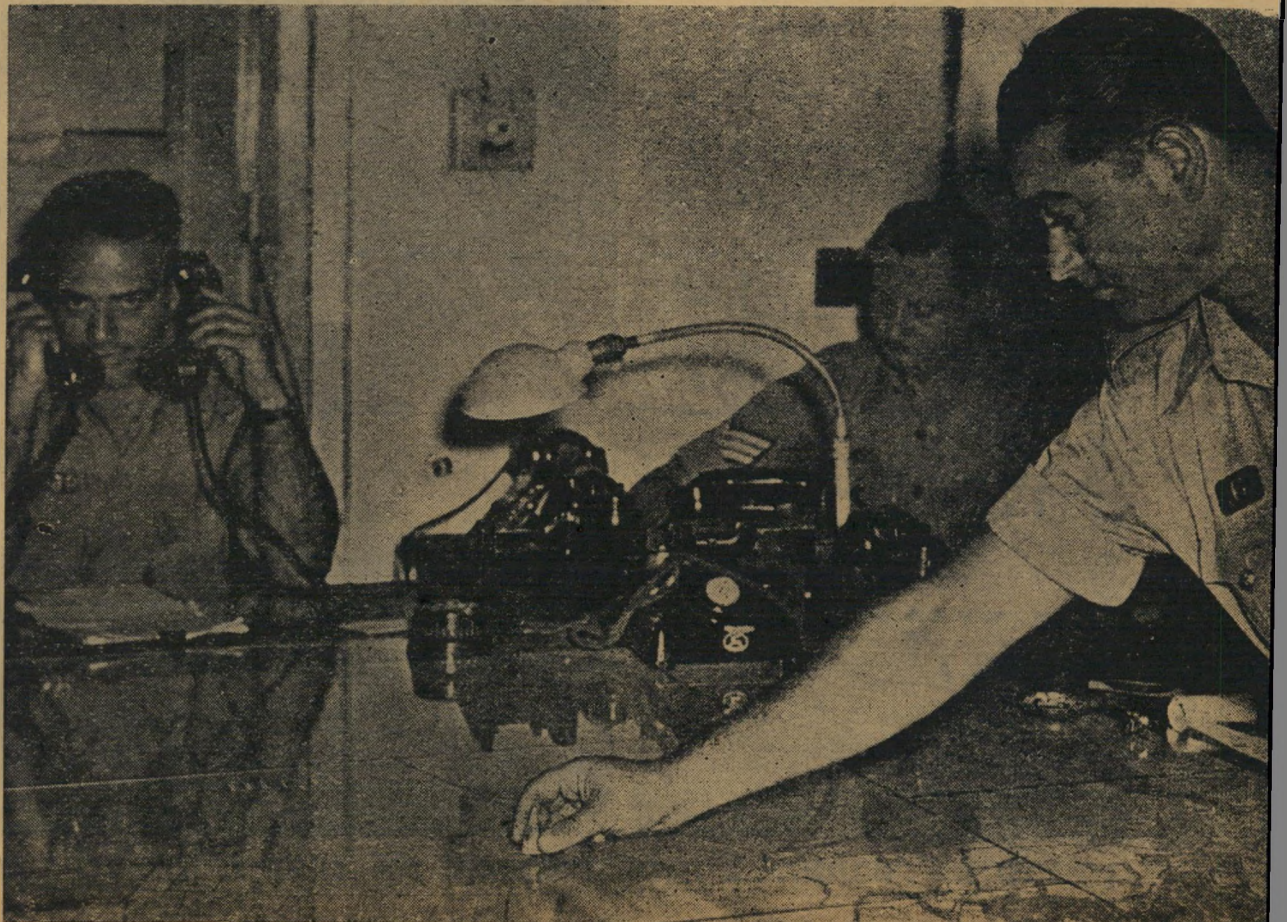
משך שבוע תמים רקדו הכותרות הראשיות ב' עתוני הערב. מכתבי איום, כתבות על הקירות, מע' צרים, חיפושים, רדפו זה את זה. הציבור המתוח, המחולק בדעותיו על השילומים, חיכה בקוצר רוח להכרעה: האם יוכח כי קמה מחתרת רשמית של תנועת החרות? האם קמה מחתרת בכלל? מי זה שילנסקי? מי זה לוטן? והאם יבואו מעשים נוספים אחרי המעשה שלא הצליח?
 האיש האחד שלא קרא את הכותרות היה האדם המרכזי בדראמה כולה. מנחם בגין עלה על סיפון האניה, המובילה אותו בחזרה מיבשת אמריקה, לפני

שילנסקי - מה הוא רצה ובשם

המכתב: מעשה נערים או איום רציני?

סטירת לחי עולבנית לשילנסקי, מפקד אצ"ל ואיש אלטלינה, הזכירה, במקצת, את ריח ההגבות של הסוכנות היהודית בימים עברו.
 האמת היא, כנראה, שאמנם אין לתנועת החרות קשר ישיר למעשה. לפני חדשיים, אחרי חתימת ה' הסכם בלוקסמבורג, התכנס מרכז התנועה, על 12 חבריו, לדון בהגבה. התגבשה דעה שיש להגביר את התעמולה נגד ההסכם, להעמיד משמרות במקומות שם תוצענה סחורות גרמניות למכירה. היתה גם דעה שיש לגשת לפעולות, להשמיד סחורות גרמי ניות ולהסיק את המסקנות — כולל הליכה לבית הסוהר. אולם איש לא הציע להשמיד סחורות חיוניות למדינה, כגון טרקטורים ומכונות דיזל.

אולם באותה ישיבה השמיעו מקהיגי התנועה, ויוחנן באר בראשם, התנגדות מוחלטת לרעיון של חידוש הטרור והקמת מחתרת. הנימוקים היו שניים: העם לא ילך כיום אחרי מחתרת בענין זה, ואם כבר תוקם מחתרת, מן הדין שתוקם כדי ללחום בסכנה המאיימת על עצם קיום המדינה, לא כדי ללחום ב' תופעה חלקית.

כהוכחה לעמדתם מצטטים דוברי התנועה את העובדה שתנוכם סירב להדפיס את מאמרו החריף של לוטן שקרא למעשים, ושאמר זה סורסם בטוטם, עתונו של ישראל שייב, שהקדים לו הקדמה המוקיעה את עמדת חרות.

אמר מנהיג התנועה: "תנועת החרות אחראית למעשיה. לוא עשתה את המעשה, היתה מודה בו בפה מלא, לא היתה מנערת את חוצנה ממנו. היא סירבה לקבל על עצמה את האחריות מפני שהיא באמת אינה מודה אתו."

הבושאי לא רצה ללכת. לפי שעה אין כל סיבה להטיל ספק בכנות דבריה של המפלגה. דומה ששום אחריות ישירה אינה חלה עליה. אולם אין לומר זאת לגבי האחריות הבלתי-ישירה.

מאז הוזכר לראשונה ענין השילומים, לפני כ' שנה כמעט, ביצעה התנועה מיבצע אדיר של תע' מולה. התנועה, שהיתה בקו של ירידה, התאוששה תוך כדי מיבצע זה, מצאה שוב ענין שיפריד באופן בולט בינה לבין הציונים-הכלליים המתחרים בה. היתה זאת תעמולה מסוכנת מאד. מנחם בגין